Nước
<blockquote>Kalama tri ân bạn buithibuukim ghi chép.</blockquote>
[25/06/2021 - 03:08 - buithibuukim]

Anh Nhân hỏi tôi khỏe không. Tôi nói sức khỏe thì ok nhưng sinh hoạt có tí trục trặc.

Hôm qua sau một trận mưa lớn, tôi ở trên núi, nó bị bể ống nước. Hàng xóm báo cho tôi biết thì tôi kịp thời hứng được hai xô, chỉ đủ để có uống thôi chớ coi như không có nước sinh hoạt. Chuyện đặc biệt thế này, sáng nay người ta tới sửa vì hôm qua là chủ nhật. Người ta sửa nói khả năng ngày mai mới chắc chắn, còn đây tới chiều thì hên xui, ống nước vừa ống nước lớn của cả một khu chớ không riêng nhà mình. Nhưng lúc tôi đang ở trong phòng thì tôi nghe có âm thanh lạ trong đường ống nước thì tôi mới ra vặn vòi thử. Thì tôi được một phút satori (tiếng Nhật satori: hoát nhiên đại ngộ). Nghĩa là hôm qua sau khi tôi hứng được hai xô nước thì nó yếu dần rồi tắt hẳn. Nhưng mình cẩn thận khóa vòi lại, vì sợ thình lình có nước thì nó tràn tùm lum. Thì hôm nay nghe tiếng động lạ mới mở ra, mở thì nó ra một dòng nước đen ngòm. Thì lúc đó, tôi nhìn dòng nước tôi chực nhớ một câu chuyện theo tôi thì chắc dã sử hơn là chính sử. Câu chuyện về vua Thành Thái. Tôi nhìn dòng nước đen tôi nhớ vua Thành Thái.

Vua Thành Thái, Duy Tân là những vị vua yêu nước. Yêu nước nhưng bị mất nước! Trong những ngày tháng sau cùng ở Huế, có lần vua đi ra biển thuận An vua chơi với một viên quan nội thị. Vua mới ngồi vọc cát trên bờ biển, lát sau tay vua bị dơ. Cát mà, ổng ngồi ổng vẽ vẽ hình trên cát. Viên quan nội thị mới bưng một chậu nước tới cho ổng rửa tay. Thì vua hỏi vậy chớ "Tay dơ lấy gì rửa?". Viên quan nói: "Bẩm Hoàng thượng, tay dơ mình lấy nước mình rửa". Thì vua hỏi: "Vậy chớ nước dơ lấy gì rửa?". Chữ 'nước' đây đối với vua là country chớ không phải 'water'. Đất nước bây giờ coi như thù trong giặc ngoài, bên trong thì anh em, các đảng phái tương tàn, bên ngoài thì giặc Pháp đô hộ. Cho nên vua đau buồn cho vận nước. Nên vua hỏ: "Tay dơ lấy gì rửa?" –"Lấy nước rửa". "Nước dơ lấy gì rửa?". Thì viên quan há hốc không biết đường trả lời. Thì vua nói là "Lấy máu rửa".

Thì đó là chuyện ngoài đời. Và tôi thì nghĩ đó là chuyện dã sử thôi chớ không phải chính sử. Nhưng tôi muốn nói gì trong đề tài trưa nay? Đó là lúc tôi loay hoay mở cái vòi thấy nước nó dơ tôi nghĩ trời cái nước như vầy chắc chắn là uống không được. Mà rửa tay cũng ngại, bởi mình dốt mình không biết có cái gì trong đó. Có thành phần hóa chất gì trong đó ai biết. Nó đen ngòm, đen mà đen màu sét, màu vàng vàng, mà có mùi màu đen của sình đất. Tôi nghĩ thụy Sĩ mà, chắc không đến nỗi độc hại đâu, nhưng mình cũng ngại. Mà nghĩ trời ơi cái nước mà uống không dám mà rửa tay cũng không dám nữa. Bây giờ mình có rửa cái gì rửa bằng nước dơ thì nó càng thêm dơ. Như vậy nước này uống không được đã đành rồi, mà đem tắm giặt, rửa tay cũng không được. Thì tôi nhớ chuyện vua Thành Thái rồi tôi bèn nhớ tới Phật Pháp.

Tất cả chúng ta trên miệng thì nói là mình tu để trừ phiền não nhưng có một điều mình 'rửa phiền não' bằng nước sạch hay nước dơ đó là chuyện khác. Đấy, bây giờ các vị hiểu chưa?

05:38
[26/06/2021 - 01:47 - buithibuukim]
Nội dung bài Pháp trưa nay là mình tu để mình rửa sạch phiền não, nhưng vấn đề là rửa bằng nước gì? Rửa bằng alcool 90 độ hay rửa bằng nước sông nước suối, nước phèn, nước sình, bằng nước rửa chén, bằng nước đã qua sử dụng, nước chưa có lọc, hay nước bị nhiễm mặn, thí dụ vậy?
Cho nên anh nói với tôi là anh rửa anh giặt nhưng cho tôi hỏi là anh dùng nước gì. Cách đây không lâu, chừng non một năm thì Lục tỉnh miền tây bị nạn nước nhiễm mặn. Bao đời nay miền Tây con sông Tiền sông Hậu phù sa nước ngọt, cây trái vườn tược ngon lành. Nhưng có ai ngờ dân miền Tây mà thiếu nước dùng tôi cũng bó tay. Dân miền Tây mà không có nước ngọt để xài.
Có nghĩa là mình nghe tới nước thì đừng ẩu, phải hỏi là nước đó có dùng được hay không. Quí vị nhớ câu "Nhà Bè nước chảy chia hai. Ai về Gia Định Đồng Nai thì về". Thì sông Nhà Bè có hai nguồn nước, một nguồn nước mặn và một nguồn nước ngọt. Chỗ mặn và ngọt gặp nhau tạo dòng nước lợ, ở đó có một loại cá là cá sửu. Cá giống cá chép mà có hai cái râu dài, nó sống ngay khoảng nước lợ đó. Cho nên mình thấy có nước uống được có nước không uống được. Có nước tắm được nhưng không uống được, như nước biển. Không ai đi giặt đồ bằng nước biển hết. Dầu có giặt chơi cho vui vậy thôi chớ lát về xả lại bằng nước ngọt. Nước biển đủ sạch để mình tắm, lặn hụp, bơi lội nhưng không đủ ngọt, không đủ an toàn để mình uống. Còn nước sông, nước ruộng đủ an toàn để mình tưới tẩm hoa màu nhưng không đủ an toàn để mình giặt giũ nấu ăn, trừ khi lóng phèn. Như vậy mình thấy nước sông nó có kiểu an toàn riêng. Tưới cây được nhưng nước biển tưới cây thì chết. Nước sông mình có thể bơi lội được nhưng uống trực tiếp không được. Còn nước suối cũng vậy. Cũng có dòng suối nước ngọt đó nhưng mà uống vô coi chừng nhằm ba cái lá mục cũng mệt lắm.
Tôi nhắc lại một lần nữa, đừng có nghe nói tới nước rồi chỉ tưởng có một. Đừng cho là nước rồi có thể uống vô tư. Đừng cho là nước rồi yên tâm tắm giặt. Đừng có cho nó là nước rồi yên tâm tưới tẩm cây cối là chết. Mà phải coi nước đó là nước gì.
Ở đây cũng vậy, chúng ta bố thí. Trong Tăng Chi Đức Phật ngài dạy bố thí có nhiều lý do. Có người bố thí vì truyền thống. Truyền thống hồi đó ông nội, bà ngoại, ba má đối với xóm làng rất là hào sảng, rộng tay, thì mình cũng tiếp nối truyền thống đó. Ai tối lửa tắt đèn đến gõ cửa coi như là lọ dầu, chai nước mắm, củ tỏi, chén gạo là mình ok giúp. Đó là giúp theo truyền thống.
Có trường hợp mình giúp theo văn hóa, xã hội. Thí dụ đất nước ai cũng vậy hết, mà mình ki bo bủn sỉn thì không giống ai, cũng không được. Cho nên có trường hợp mình bố thí vì truyền thống, vì nền tảng văn hóa.
Trường hợp nữa mình bố thí vì cầu quả lai sinh được về các cõi nhân thiên hưởng lạc. Rồi có trường hợp bố thí để trang nghiêm tâm, để dạy tâm, để gột rửa, tẩy uế, tổng vệ sinh nội tâm. Cho là buông đi, bớt đi, bào mòn ý niệm sở hữu. Cho là để bào mòn ý niệm phân biệt ta và người. Cho là để có thể mở rộng biên giới, biết xót xa trước nhu cầu của người khác. Kiểu cho đó là để trang nghiêm tâm.
Còn nếu mình trao ra với một toan tính cầu danh cầu lợi thì cái cho đó giống như rửa cho nó thêm dơ thôi.
Giữ giới cũng vậy. Giữ giới để trang nghiêm tâm hay giữ giới để diễn, để cầu quả tái sinh lạc cảnh, để ngăn chận phiền não, để chận đứng ác nghiệp, giữ giới vì thấy việc đó không nên làm thì nó khác. Còn giữ giới để cầu quả nhân thiên nó khác. Cũng nguyên cái Đạo tràng Bát quan trai, nhưng cái lý tưởng và cách thức hành trì của các hành giả trong Đạo tràng đó rất có thể không giống nhau. Bởi vì mỗi người có cái loại nước để rửa khác nhau. Có người dùng nước sạch để uống để tắm giặt nhưng có người họ lại rửa bằng nước dơ. Mình cũng phục vụ, mình cũng từ thiện, mình cũng bố thí, mình cũng học Đạo nhưng chính mình biết mình học Đạo, phục vụ, bố thí, mình tu tập Tuệ quán bằng lý tưởng gì. Chính lý tưởng đó là nền tảng tâm thức quyết định chuyện chúng ta làm nó dẫn chúng ta về đâu.
Có hơn một triệu lần tôi đã nói, một phút giây trôi qua dầu muốn hay không, dầu ta biết hay không biết, ta có màng tới hay không màng tới thì ta luôn luôn kín đáo có mặt trên con đường dẫn về đâu đó. Lòng ta hướng về đâu, ta quay lưng về cái gì đó chính là con đường ta đi, Toàn bộ Phật Pháp chỉ

là con đường ra khỏi rừng. Đi ngược lại Phật Pháp là con đường vào rừng. Vào và ra chỉ nằm ở chỗ là chúng ta quay mặt về hướng nào, xoay lưng về hướng nào. Quay mặt về phố là chúng ta ra khỏi rừng. Đưa lưng về phố là chúng ta tiếp tục đi vào sâu trong rừng.
Tu học y chang như vậy. Cái tâm thái, tâm thế của mình rất quan trọng, nền tảng tâm thức, nền tảng nhận thức. Như tuần rồi trong bài giảng tôi có nói chính trình độ dẫn đến thái độ. Trình độ đây là gì? Là khả năng nhận thức của chúng ta. Khả năng nhận thức dẫn đến khả năng hành trì. Khả năng nhận thức y cứ trên các nền tảng: Văn- Tư và Tu.
- Văn là những gì hiểu biết thông qua đọc và nghe.
- Tư là những cái biết dựa trên nền tảng tư duy, suy gẫm, trầm tư. Chỉ có học thôi, chỉ có nghe và đọc mà về không có trầm tư, thấm thía, gậm nhấm tiêu hóa là không được.
Và tôi biết có một số người rất đặc biệt, họ học Phật Pháp theo kiểu đau bao tử, có nghĩa là có nạp vô mà nó không có tiêu hóa rồi nó đưa thẳng ra ruột già luôn (cười mỉm). Có nghĩa là họ học mà không có suy tư. Học xong ít bữa quên mất. Nó chỉ từ bao tử đi thẳng ra ruột già chớ không có giai đoạn tiêu hóa. Nhớ cái đó. Và có người (cái này mới độc) cũng ăn món đó nhưng cái mà họ tiếp nhận đa phần là chất độc. Các vị trong đây chắc cũng có bác sĩ, dược sĩ các vị biết. Có những cơ thể nó kỳ lắm, cũng ăn y như người ta mà nó ăn xong nó kết sỏi kết sạn trong thận. Trong một gia đình nghe, mà nó cũng uống nước ăn cơm ăn bánh ăn rau ăn trái y như người ta vậy đó. Mà cuối cùng người ta đi hết, còn nó thì giữ sạn mật sỏi thận lại. Cũng ăn như người ta mà người ta trơn tru còn mình ăn xong thì tiểu đường. Người ta ăn mặn xong ok, mình ăn mặn xong bị hư thận, bị cao máu. Người ta ăn dầu mỡ không sao hết, mình ăn xong bị cholesterol làm nghẽn tim mạch. Như vậy đó! Do cơ thể mình thôi. Do chuyện mình ăn cái gì nó là một chuyện, nhưng khả năng hấp thụ của mình nó lại là chuyện khác, khả năng tiêu hóa của mình nó là một chuyện khác nữa.
Đầu bài giảng tôi mượn vụ nước. Tới đây khi tôi giảng về nhận thức và hành trì thì tôi quẹo qua cái khác. Có nghĩa là khả năng tu học của mình phải y cứ trên cái điều kiện, trên nền tảng nhận thức trước. Rồi từ đó mới đi qua hành trì. Có nền tảng nhận thức rồi mới qua hành trì nhưng mà đủ chưa? Chưa! Vì sao? Là vì trong nhận thức của anh thì anh nhận thức được bao nhiêu.
Tùy thuộc khả năng nhận thức, tùy thuộc anh học được bao nhiêu, anh gậm nhấm, anh tiêu hóa, thấm thía được bao nhiêu. Nó qua nhiều chặng đường lắm, chớ không phải Văn- Tư- Tu là nói gọn đâu. Vấn đề là anh học được bao nhiêu, anh học cái gì, anh học với ai. What, how, how long, how much. Chớ không phải what mà đủ, còn cái how nữa. Anh học A tỳ đàm, học xong rồi thành ra cái đầu robot là không được. Tôi có tiếp xúc với một số người, họ học A tỳ đàm xong họ mất đức tin Phật Pháp. Bởi vì họ học mê quá, như là học toán vậy đó. Cứ cộng trừ nhân chia 18 – 35 – 41 , họ học riết mà không chịu đọc Kinh Tạng. Cứ phân tích, phân tích riết cuối cùng một hồi họ bị cái chứng giống như là bị 'quá liều', có nghĩa cái đầu họ lạnh ngắt hà. Học A tỳ đàm riết rồi không còn muốn bố thí. Vì họ nghĩ việc bố thí, của bố thí, người nhận bố thí đối với họ đều là phù vân, giả lập, là không thật, là tục đế, là chế định. Họ nói tu là mình chỉ an trú, sống pháp chân đế, an trú từ tâm. Giữ giới là chỉ có Tàm- Úy thôi. Còn bố thí chỉ có Từ tâm là được rồi. Họ tu riết cuối cùng họ không muốn bố thí nữa, mà họ rơi vào cái bủn sỉn hồi nào họ cũng không hay, mà họ tưởng đó là trí tuệ, thí dụ vậy. Bịnh đó quí vị, học mà học không tới!
Chưa đâu quí vị, nó còn nhiều chuyện lắm. Học cái gì, học với ai và học kiểu nào?
Nói tới chuyện what và how, tôi cũng phải xin nói một chuyện dễ hiểu lầm, nhưng mà không thể không nói. Đó là cũng học về Kinh Tạng, cũng học A tỳ đàm, cũng học về Tuệ quán Tứ Niệm Xứ, nhưng do người mà mình tiếp cận, nguồn thông tin mình tiếp nhận là ai, là cái gì, ở đâu, thế nào ra sao?
Cho phép tôi nói cái này. Xưa nay người dịch Kinh tạng nhiều lắm. Kinh Tạng Nikaya, Kinh Tạng A hàm. Kinh A Hàm mình có ôn Thiện Siêu. A tỳ đàm có ôn Tuệ Sỹ, ôn Thanh Từ Trúc lâm. Đó là mấy vị dịch A Hàm. Còn Kinh Tạng thì tôi thấy hòa thượng Tuệ Sỹ dịch trích dẫn lai rai. Có nhiều khi hòa thượng khi trích dẫn một bài Kinh hòa thượng không lấy bản dịch của hòa thượng Minh Châu mà hòa thượng tự dịch lấy luôn. Hòa thượng Tuệ Sỹ đó. Rồi ông Phạm Công Thiện, khi ông có trích dẫn khi viết lách chẳng hạn như "Ý thức bùng vỡ", " Hố thẳm của tư tưởng", "Ý thức mới

trong văn nghệ và triết học" thì ông có trích dẫn Trung Bộ Kinh, rồi Tăng Chi. Nhưng ông trích dẫn bằng chính bản dịch của ông.
Nó có chuyện thế này, có hơi chủ quan một tí (tôi nhấn mạnh, chủ quan – tức là ý kiến riêng của tôi. Tôi không buộc bà con phải theo tôi, vì cái cơ địa, thể chất của mỗi người khác nhau, làm sao so với nhau được). Thì tôi đọc các bản dịch A hàm của các ôn Từ Đàm, ôn Trúc Lâm hay tôi đọc mấy bản dịch Nikaya của ông Phạm Công thiện hay thầy Tuệ Sỹ, rồi sau cùng là của hòa thượng Minh Châu thì tôi có thấy ra một điều, là hình như Tây có một chỗ họ nói cũng đúng, họ nói hơi bị đúng. Họ nói "Văn tức là người", có nghĩa là tâm hồn tiêu dao, phiêu bồng thoát sái của hòa thượng Tuệ Sỹ, của ông Phạm Công Thiện hình như họ uyên bác ở chỗ nào kìa; chớ còn Kinh Phật hình như không phải chỗ để họ múa bút, hý lộng ngôn từ! Cho nên bản dịch của các vị đó, theo tôi nó không có Phật chất. Nó mang tính uyên bác, nó mang tính hàn lâm kinh viện rất là nặng. Nhưng mà họ có khả năng tu từ tuyệt hảo đó, không chê vào đâu được, cẩn thận, uyên bác ghê lắm nhưng mà thiếu cái Phật chất. Hòa thượng Tuệ Sỹ Phật chất ở đâu tôi không dám đụng, riêng cái bài dịch Kinh Tạng Nikaya theo tôi cái Phật chất không bằng cái bản của hòa thượng Minh Châu. Trong bản dịch của hòa thượng minh Châu có ra sao đi nữa, chúng ta thấy rằng khi đọc chúng ta dễ có niềm tin. Và cũng có chuyện hơi lạ nữa cũng đáng buồn là họ nói họ đọc chịu không nổi. Họ thích đọc mấy cái biện giải của đời sau, họ đọc thẳng Kinh Tạng họ không hiểu. Thì thôi cái đó là cái duyên.
Tôi quay lại vấn đề. Anh học cái gì, anh học với ai, anh học kiểu nào? Thì ngay cái mảng đầu tiên, cái văn bản nó cũng là một phần rất quan trọng. Chúng ta phải biết rằng chúng ta đọc Apollinaire , đọc Rimbaud, Verlaine của Pháp chúng ta phải đọc bằng tiếng Pháp. Chúng ta đọc Heinrich Heine, đọc Goethe hay đọc Schopenhauer, chúng ta đọc những văn hào của Đức phải đọc bằng tiếng Đức. Chúng ta đọc Kiều phải đọc bằng tiếng Việt. Chúng ta đọc Đỗ Phủ, Lý Bạch, Lý Hạ, Vương Duy, Liễu Tôn Nguyên, Tô Thức chúng ta phải đọc bằng tiếng Hán. Chớ còn nếu chúng ta đọc thơ Đường mà qua bản tiếng Tây Ban Nha thì nó trớt quớt. Chúng ta đọc Kinh Phật mà qua các bản dịch (tôi không chê nhe, bởi vì ai cũng biết tiếng Pali thì tuyệt quá. Nhưng phải nói tôi xin khẳng định và chịu trách nhiệm khi tôi nói rằng là tâm tình của người học Phật hoàn toàn không giống nhau khi cùng một lúc đọc một bài Kinh qua các ngôn ngữ khác nhau. Thí dụ cũng bài kinh Trung Bộ số 18 mà các vị đọc qua bản tiếng Thái, đọc bản tiếng Anh, đọc bản tiếng Đức, tiếng Pali, tiếng Miến điện và tiếng Tích Lan thì tôi xin đoan chắc 1000% rằng cái tâm tình, cái tâm thái của bà con không giống nhau, mặc dù cùng lúc đọc một bài Kinh duy nhứt trên các bản dịch khác nhau, trên các ngôn ngữ khác nhau.
Cho nên tôi xin nói nhỏ vào tai những người đang trên đường thiết tha tầm Đạo rằng có một ngày nào đó, một đêm khuya một mình, một buổi sớm mai hồng đơn độc tìm hiểu Kinh Tạng, mà các vị bất chợt thấy lòng mình có tí gì đó rời xa bóng dáng của Phật thì phải tự xét lại thời gian vừa qua mình đã gặp ai, mình đã tiếp xúc với những sách báo gì, mình vừa có chuỗi tư duy về những đề tài gì. Trên hết, chúng ta đang đọc Kinh Phật qua văn bản nào. Một văn bản dầu có mang tính kinh viện bác học, dầu có tài hoa uyên bác đến mấy nhưng nó thiếu Phật chất; cái tâm tình của người dịch thiếu Phật chất thì chỉ là thợ chữ, thợ dịch thôi. Và ngày nay có cái từ rất thời thượng đó là Google translation. Trường hợp đó rất là đáng tiếc! Tức là người dịch mà như máy dịch là không được. Phải có cái phổ, tiếng Tàu có cái chữ 'phổ', phải ghép tâm tình của mình vào trong đó. Mình có thương có kính Phật, có hiểu Giáo lý thì mới đem mấy chất liệu đó đem phổ vào bản dịch thì may ra còn tìm được tí Phật chất trong đó. Còn không khéo thì chỉ là bản dịch máy thôi. Đó là nói về mặt văn bản.
Rồi người. Người thì rất là đa đoan. Có người mình học ở họ hạnh lành. Bản thân họ gương mẫu. Có người mình học họ những tư duy minh triết. Có người mình học họ qua ánh mắt. Có người mình học họ qua giọng nói. Có người mình học họ qua cử chỉ sinh hoạt. Có người mình học họ qua những đóng góp, những công trình cụ thể. Ở mỗi người, mình có cách ngắm nhìn khác nhau. Chớ mình đừng đòi hỏi là ông đó phải có cái nghi hạnh như thế nào đó tôi mới theo, là chết. Bởi vì sao? Vì 1.000 lần tôi đã nói có những người họ có cái để mình nghe nhưng không có cái để mình nhìn. Và có người có cái để mình nhìn nhưng không có cái để mình nghe. Yah, cho nên phải cẩn thận cái đó.

Tôi xin nói lại lần nữa, các vị đi vào một khu phố Zurich, Paris, Rome hay London, New York các vị liếc thấy, restaurant là chỗ mình tìm thứ để vào mồm, nhai nuốt. Nhưng tiệm nước hoa là cái chỗ mà mình có thể thoa, sức ngoài da thôi. Và áo quần là cái để mình mặc bên ngoài cơ thể, phủ ngoài cơ thể. Chớ mình không thể đòi hỏi vô tiệm nước hoa phải có cái để bỏ vô miệng là sai. Mà mình vào nhà hàng đòi có cái bôi lên tóc là sai. Cho nên tùy chỗ.

Thuốc men cũng vậy. Có thuốc người ta ghi chỉ để chích thôi. Cho đến hôm nay Covid chỉ có chích thôi, chớ mình chưa thấy có uống. Cách đây cũng mấy năm tôi có quen một cô dược sĩ Phật tử. Cổ kể tôi nghe có một anh kia gà trống nuôi con. Con bịnh hoài ảnh bồng con đi mua thuốc. Bữa đó đêm hôm đứa bé sốt quá. Ảnh tới nói với cổ đứa bé sốt quá, cổ hỏi tuổi đứa bé thì cổ nói tuổi này phải dùng thuốc nhét hậu môn, thuốc giảm sốt nhét tốt hơn cho uống. Thì cổ bán cho ảnh đem về bữa sau ảnh quay trở lại ảnh nói đứa bé không hết sốt. Cổ nói lạ vậy, cổ mới hỏi lại kỹ trọng lượng kí lô, tuổi đứa bé đàng hoàng, nói thuốc này tôi bán cũng thường lắm mà sao kỳ vậy, mà anh có làm đúng lời tôi không. Thì ảnh nói không đúng lắm. Là bởi vì đứa bé bị sốt, tôi rờ đầu nó nóng quá. Tôi suy nghĩ nếu mà đầu nóng thì mình phải nhét chỗ nào gần cái đầu nó, nhét lỗ tai chớ sao nhét ở dưới được. Cho nên ảnh mới đem từ dưới vùng bốn (cười) đem lên vùng một nhét lỗ tai thằng nhỏ. Trời đất ơi bà dược sĩ nói thằng nhỏ không chết là hên!

Các vị thấy hong, trước nhứt các vị uống cái gì, ăn cái gì và tìm cái đó ở đâu là một chuyện, rồi sử dụng nó ra sao, các vị thấy chưa? Học Đạo là chúng ta tiếp cận với ai, tiếp nhận cái văn bản, thông tin như thế nào và bản thân mình phải có cách tiêu hóa, có cách thấm thía ra sao. Chớ còn cái nguồn thông tin không cũng chưa đủ. Cái để mình nhìn không cũng chưa đủ. Cái để mình nghe chưa đủ. Mà phải KẾT HỢP cái mình nhìn, cái mình nghe và cái khả năng HẤP THỤ của mình. Nhe! Cho nên không khéo thì càng tu chỉ là giặt đồ và tắm gội bằng nước dơ thôi, vì sai cách. Các vị thấy không, thuốc tẩy rồi xà bông giặt làm áo quần mình sạch, nhưng các vị nghĩ mình phải làm sao? Nó phải đi với nước. Chớ không phải thấy nó là thứ làm sạch rồi bôi lên áo quần là không được. Đây là thuốc tẩy, là nước chà bồn cầu, là thuốc tẩy vết dơ trên áo quần, đây là xà bông tắm,... tất cả cái đó cách dùng nó khác nhau hết, chớ không phải cứ thấy rồi tuôn lên chỗ dơ hết là không được.

Ở đây Phật Pháp cũng vậy. Giới học, Định học, Từ tâm, kham nhẫn, thiền định... bất cứ cái gì thì cũng phải có cách áp dụng thông minh, đúng cách, đúng liều lượng. Chớ còn mình thấy người ta ngồi thiền cũng nhào vô ngồi thiền mà mình quên người ta có học giáo lý, còn mình không học giáo lý thì mình ngồi thiền chỉ là cách ngủ ngồi thôi. Ngồi thiền không học giáo lý chỉ là ngủ ngồi thôi! Rồi thấy người ta bố thí mình cũng bố thí. Mà bố thí cũng có nhiều cách. Bố thí kiểu nào? Trong Kinh nói : chủ nhân thí, bằng hữu thí và nô lệ thí, mình không phân biệt chỗ đó.

- Chủ nhân thí là mình cho ra cái món mà nó tốt hơn thứ mình vẫn xài. Mình coi người nhận trang trọng như ông chủ mình vậy.
- Bằng hữu thí nghĩa là mình xài cỡ nào mình cho cỡ đó.
- Nô lệ thí là mình cho thứ mà nó kém hơn thứ mình vẫn xài.

Đấy! Mình thấy cũng là bố thí mà mình không biết. Lâu nhiều đời nhiều năm nhiều tháng mà mình bố thí mà không biết là kiểu cho của mình nó thuộc loại nào. Như nãy tôi nói có nhiều cách cho. Cho để cầu quả nhân thiên. Cho như một thói quen. Cho như một tập quán xã hội. Cho như truyền thống gia đình. Và cho để trang nghiêm tâm, để gột rửa phiền não.

Đi chùa lâu năm mà không khéo mình xài toàn nước dơ không hà. Tức là cũng bố thí, cũng trì giới, cũng nghe Pháp, cũng ngồi thiền mà toàn là tâm bất thiện nhiều hơn tâm thiện. Đương nhiên làm lành là có tâm thiện rồi. Nhưng cái tâm xen kẽ bất thiện nhiều quá. Nó giống như nước vậy đó. Thực ra khái niệm giữa nước dơ và nước sạch nó cũng mơ màng. Mình có thể định nghĩa, nước sạch là nước không dơ. Còn nước dơ là nước không sạch. Vắn tắt như vậy. Nhưng thực ra nước dơ có nhiều kiểu. Nó là nước sạch mà bị cái dơ chen vào. Hoặc nước dơ là thứ không có nước sạch pha vào, hoặc nước dơ là thứ nước sạch có pha tí nước dơ. Người Do Thái có một câu rất thông minh: “Một giọt nước dơ làm hỏng đi một ly nước sạch, nhưng một thùng nước sạch cũng không thể biến nước dơ không còn dơ nữa”. Cái đó rất quan trọng. Một giọt nước dơ đủ làm hỏng một thùng nước sạch.

Ở đây chúng ta thấy, chúng ta làm phước, bố thí, ngồi thiền đúng là bằng tâm lành nhưng nó cứ xen cái kia vô, nó biến cho cái thiện. Theo A tỳ đàm thì một tí thiện cũng là thiện, một muỗng muối bên cạnh lu đường vẫn là muối. Một muỗng đường bên cạnh lu muối nó vẫn cứ là đường. Nó rõ như vậy. Tuy nhiên chúng ta phải hiểu ngầm. Trong Trung Bộ Kinh Đức Phật ngài dạy:
"Có trường hợp nghiệp trắng pha với nghiệp đen. Có trường hợp nghiệp đen pha với nghiệp trắng. Có nhiều lúc trắng đen pha lẫn vào nhau. Có lúc nghiệp thuần trắng, có lúc nghiệp thuần đen".
Nghiệp thuần trắng mình hiểu rồi. Có nghĩa là cái thứ thiện tâm, thứ công đức hoàn chỉnh, tinh tươm. Nghiệp đen mình hiểu rồi, nó thuần túy là bất thiện. Nhưng trường hợp nghiệp trắng mà pha đen là sao? Có nghĩa là việc thiện mà bị xen tí bất thiện trong đó. Còn nghiệp đen là sao? Nghĩa là nghiệp bất thiện mà có xen tí thiện trong đó.
Tôi nhớ một giai thoại nó cũng tào lao nhưng cho bà con dễ nhớ bài thôi. Một ngày kia Nghiêu Đề, Viên Linh, Tạ Ty, Võ Phiến, Sơn Nam, rồi Bình Nguyên Lộc, một đám văn sĩ hàng đầu, Mai Thảo gì đó đi chung một chuyến xe về miền Tây. Ghé vô một quán ăn bên đường. Trước giờ ăn mỗi ông kêu một ly, uống để chờ người ta đem đồ ăn ra. Thì mấy ổng bàn với nhau. Ông này ổng nói cho tôi nước chanh, ông này chanh tươi, ông kia chanh muối, ông thì cà phê đen, ông thì cà phê sữa đá, ông thì cà phê sữa nóng, ông thì cà phê sữa mà sữa nhiều, ông cà phê sữa mà hơi đắng một tí. Bàn xong xuôi tới hồi thằng bồi ra hỏi mấy chú mấy bác dùng chi. Thì mấy ổng nói nước chanh, nước chanh muối, nước tắc thì dễ kêu. Còn mấy cha này rối nè, cà phê sữa mà sữa hơi nhiều, rồi cà phê sữa mà hơi đắng, thì kêu làm sao. Nó nói ôi dễ ẹc. Nó đứng đó nó la vọng vô trong: "Nè, hai cà phê đá, cà phê đá đen, hai chanh tươi, ba chanh muối, một cà phê sữa, một sữa cà phê". Rất là thông minh! Cà phê sữa nghĩa là cà phê là chánh, sữa là phụ, nghĩa là ly đó hơi đắng một tí (theo ngôn ngữ của tiệm đó). Còn sữa cà phê là sữa chủ yếu nhưng cho tí cà phê vào. Mấy ông này mới nói trời tụi mình nhà văn mình in sách cao như núi mà không bằng thằng waiter ở đây: một cà phê sữa va hai sữa cà phê!
Cái câu chuyện đó tôi thích ghê lắm quí vị biết hông. À thì ra, đúng là biển học mênh mông! Trong chuyện tu học của chúng ta cũng y chang như vậy. Có người Phật tử chúng ta là cà phê sữa, có người là sữa cà phê (cười). Trong room này cũng vậy. Trong room này có người khoái uống cũng chanh nhưng mà là chanh tươi, nhưng có người là chanh muối. Tại sao? Có người không thích mùi chanh tươi. Họ muốn uống loại chanh chết. Có người muốn uống loại chanh sống. Chanh sống nghĩa là chanh tươi. Còn chanh chết là chanh quá cố, đã được an táng rồi, moi từ dưới mộ lên. Cái thứ 'mười năm tình cũ' đó. Cà phê cũng vậy, có người thích uống cà phê sữa, có người muốn sữa cà phê. Có người yêu màu trắng của sữa nhưng sợ nó tanh nên thêm tí cà phê. Có người thích cà phê nhưng thèm cái ngọt, cái béo béo của sữa, thế là họ đòi sữa cà phê.
Chúng ta tu y chang như vậy. Tôi hỏi quí vị một câu thôi: các vị thấy con cá biển, nước biển mặn mà cá sống bơi trong nước ngọt bao năm nó không bị sình, miễn là nó còn sống. Con cá nó bơi trong nước biển bao năm miễn là nó còn sống thì nó không bị thối. Nhưng khi con cá nó đã chết rồi thì đem lên cạn nó cũng bị thối, để trong nước ngọt nó cũng bị thối, mà ngâm trong nước biển nó cũng bị thối. Chỉ có ngâm muối đúng mức nó mới thành ra con mắm (cười). Thấy chưa? Cho nên trên hình thức đúng là con cá nhưng mà nó nhiều chuyện để mình   nói lắm. Có những người Phật tử trên hình thức, trên danh nghĩa họ là Phật tử nhưng họ là con cá chết. Mà con cá chết có nhiều thân phận lắm quí vị. Con cá chết mà được ướp muối đúng mức thì nó là con khô. Ướp muối kiểu nào đó thì nó là con mắm. Nhưng khi nó không đủ mặn thì nó thành con cá thối. Nhớ nhe!
Phật Pháp mình nạp vô, nạp vô cái gì, how, what. Cái gì và thế nào, bao nhiêu rồi bao lâu. Chính cái đó biến chúng ta thành con cá sống hay là cá chết. Đó là một chuyện. Chưa hết. Con cá chết mà mình là con mắm hay là con khô hay là con cá sình thì đó là chuyện khác nữa.
Cho nên đừng ham nghe nhiều. Mỗi tuần chúng ta chỉ có một ngày thứ hai thôi quí vị, như một nhịp cầu nối không phải với tôi và quí vị đâu, mà cho Kalama mai này. và thao thức lắm. Mỗi tuần lựa cái gì để nói cho bà con có cái bỏ túi để sống cho vui, sống cho lành trong suốt một tuần, rồi sau đó thứ hai có cái khác. Tôi có việc phải làm. Tôi đang ở trên núi cao, có việc xuống núi một tí.
Chúc bà con một ngày vui, và hẹn bà con chủ nhật tuần sau./.